

Veselin Vukotić

Istorija budućnosti

Zašto je obrazovanje, odnosno škola toliko važna? Otkud moto UDG-a: Budite dio istorije budućnosti!?

Svaki legalan posao koji pojedinac u životu obavlja i od kojeg živi je društveno prihvatljiv i za poštovanje. Ipak, uvijek kada prolazim pored ljudi koji kopaju kanale, fizički rade po žaropeku, čekaju u redu za nezaposlene i sl. zapitam se: koji profesor ili nastavnik ih je uputio na ovaj put?! Nerijetko, lijepa ili ružna riječ i odnos nastavnika može opredjeljujuće uticati na životnu sudbinu učenika. Slično, kao što je život bolesnika u rukama hirurga: jedna greška – kobne posljedice. Ipak, razlika između grešaka prosvjetnog radnika i hirurga je ogromna: hirurg ubija pojedinca; prosvjetni radnik generacije! Ukoliko prođem kroz svoje iskustvo opet vidim da je nivo obrazovanja uticao na životne domete većine u našoj generaciji.

Obrazovanje je bilo i posebno **će biti** najvažniji faktor **SOCIJALNOG RASLOJAVANJA** u porodici, društvu, između država. Odnosno, obrazovanje je ključni faktor napretka i razvoja ili nazadovanja – i pojedinca i društva. Naravno, opasno je društvene pojave objašnjavati determinizmom jednog faktora!

Međutim za obrazovanje su vezane i mnoge predrasude. Jedna od prerassuda je i to da samo državno obrazovanje može biti kvalitetno i da je privatizacija u ovoj oblasti pogubna za budućnost kvaliteta obrazovanja.

Da li se npr. problem visokoškolskog obrazovanja može svesti na pitanje svojine? „Dobri su državni, a loši privatni fakulteti!“ Ova predrasuda je vezana prije svega za evropsko društvo. Otkud ova predrasuda? Jačanje nacionalne države u 19. i 20. vijeku je podrazumijevalo državnu kontrolu novca, vojske i načina mišljenja. Novac, vojska i škola su morali biti pod kontrolom nacionalne države i njene politike i bili su stubovi opstanka te države! Šta se danas, a pogotovu šta će se sutra dešavati sa ova tri stuba nacionalne države? Šta je njihova budućnost? Novac sve više postaje svjetski (¥€\$); vojska se izdiže na nivo vojnih saveza (npr.NATO); obrazovanje se sve više internacionalizuje i traži mobilnost (npr.Bolonjska deklaracija).

Ako je državna svojina toliko bitna za kvalitet, zašto su npr. među najboljih 25 univerziteta u SAD (od oko 3000 rangiranih) 22 privatna?

Zašto kritičari privatnih univerziteta u Crnoj Gori ističu da su oni inferiorni, jer je navodno dovoljno platiti školarinu i dobiti diplomu? Da li su u pravu oni sa privatnih fakulteta koji

uzvraćaju tezom da na privatnim fakultetima morate **MAKAR** platiti školarinu, da biste dobili diplomu, dok na državnom ne morate ni toliko – diplome se dobijaju besplatno! Naravno, u oba slučaja radi se o šarlatanskim izjavama.

Zašto diskusije o visokom obrazovanju sa ideološko-provincijalnog i ogovaračkog nivoa: državni-privatni ne pređu na diskusiju o **KVALITETU OBRAZOVANJA?**

Zaista, ako država (Savjet za visoko školstvo i Minsitarstvo prosvjete i nauke) kroz legalnu proceduru daju prema **ISTIM KRITERIJUMUMA** dozvole za rad i akreditacije fakulteta (dozvolu za upis studenata), ako iza **LEGALNOSTI DIPLOME** koja se izdaje u Crnoj Gori nezavisno od toga da li je sa privatnog ili državnog fakulteta stoji država Crna Gora, otkud potreba za podvajanjem fakulteta po obliku svojine? Zar nije uloga države da propisuje iste uslove za sve, i za privatne i za državne (kao što je sada)? **TRŽIŠTE** će pokazati kvalitet diplome! Ne samo crnogorsko tržište, već prije svega region i Evropska unija! Nas koji razvijamo ideju UDG-a npr. interesuje regionalno tržište i tržište EU koliko i crnogorsko!

Privatni fakulteti u Crnoj Gori su mladi! Neki još i nemaju prvu diplomiranu generaciju studenata. Oni se još uvijek ne mogu optužiti za nezaposlenost određenih profesija, koja je takođe pokazatelj kvaliteta obrazovanja na nekoj visokoškolskoj instituciji. Možda su i pitanja primjene Bolonjske deklaracije najvažniji dio rasprave o kvalitetu obrazovanja u Crnoj Gori, važniji od vezivanja kvaliteta za svojinska pitanja!? Zašto je došlo do stvaranja Berlinskog zida između privatnih i državnih fakulteta? Zašto i mi ne razmjenjujemo studente, kao što ih razmjenjujemo sa stranim univerzitetima – da 10 studenata sa privatnog fakulteta pohađa jedan semestar na državnom, a da 10 studenata sa državnog dođe na privatni fakultet? Možda je i to transparentan način borbe za veći kvalitet! Što se tiče UDG-a mi smo već dali tu inicijativu! Mislim da je prihvatna i Mediteran!

Finansiranje? Da li je moguć ovakav način finansiranja visokog obrazovanja u budućnosti? Svakako da nije! Država će morati da finansira visoko obrazovanje, a ne samo državni univerzitet. I oko 4000 studenata na privatnim fakultetima u Crnoj Gori su građani Crne Gore i njihovi roditelji izmiruju poreske obaveze državi.

Da li je na privatnim fakultetima sve tako kako kritičari kažu?

Naše mišljenje je da mladi ljudi već **DO** sticanja diplome treba da se navikavaju na uslove rada u najmoćnijim svjetskim kompanijama, na manire, kulturu, vaspitanje koje takvi uslovi implicitno traže i razvijaju! Nastava na UDG-u se održava u jednoj od najvećih privatnih zgrada u Crnoj Gori (17.000 m²). Uslovi su iznad evropskih! Svjetski! Veliki broj stranih profesora, svjetski udžbenici, nastava na engleskom jeziku, biznis inkubatori, radionice studenata, praksa, sport, padobranstvo, umjetnost, rad u grupama od 5-10 studenata, profesionalno-drugarski odnos prema studentu.... Preko 10% studenata je ovog ljeta na praksi u inostranstvu! Kriterijumi za izbor nastavnika su najmanje 20% strožiji od onih koje traži zakon.

Sve je to (kao i neke naše obrazovno-tehnološke tajne) u funkciji napuštanja bubalačkih i kampanjskih studija i razvoja novog načina razmišljanja koji će studentu omogućiti uspjeh u 21.vijeku!

Slijedimo Ajnštajnov moto: „Vizija je važnija od znanja!“. Naša vizija je da se na fakultetu moramo fokusirati na **SVAKOG STUDENTA** (za nas studenti nisu ni broj, ni procenat već **INDIVIDUA KOJA IMA LIČNOST**) i omogućiti mu da stekne karakter i način razmišljanja potreban za uspjeh u narednih 80-ak godina njegovog poslovnog života. Nama iz sporta je jasno da se trening ne održava radi treninga, već da bi ekipa postigla rezultat u takmičenju, realnom životu. Što važi za sport, važi i za studije. Zato studente i ne smaramo bubanjem, već ih motivišemo da misle, da budu kreativni, da proizvode ideje, da razvijaju životnu ambiciju riječju – da studiraju. Svjesni smo da je **JEDINI POKAZATELJ** kvaliteta fakulteta profesionalni uspjeh u životu i karijeri njegovih svršenih studenata. Davno sam počeo sa sprovođenjem nastave na bazi ove logike i stvaranja prepoznatljive marke... Ali, to se u Crnoj Gori još uvijek kritikuje i omalovažava!... No, upravo ti studenti se sve više traže!...

Sadašnjost je budućnost koja je počela!